

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrť leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v stolnem
farovžu.

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Pred 85 leti.

Danas je 85 let, ko je cesar Jožef II. dné 28. jan. 1790 na smrtni postelji razun drugih preklicial tudi vse postave in naredbe, ktere je bil za Ogersko izdal. Denešnje dogodbe in homatije v Avstriji nas živo spominjajo onega dné.

Cesar je bil ves vnet in je tudi sam neutrudljivo delal za blagor Avstrije; toda — nastopivši pri tem kriva pota — nakopal je Avstriji namesto blagra — zmešnjav, prekucije in škodo, katere deloma še do danas prebolela ni. Mislil je blago čuteči vladar Avstrijo osrečiti z liberalizmom in centralizacijo, pa jo je spravil v nesreče.

Ko je po smrti blage matere in cesarice Marije Terezije Jožef II. cesar postal, je začel z nepremišljeno naglico ves obstoječi red prebračati. V 3 letih je bilo zaporedoma izdanih do 300 ces. ukazov, da je ljudem kar po glavah šumelo. — Brezozirno se je posebno pečal s cerkvenimi prenaredbami ter je z dotičnimi, katoliške čute žalečimi ukazi zasejal v višje kroge ono mrzenje do katol. cerkve, po katerem se še dan denešnji odlikujejo. Kakor da je zveza s poglavarjem kat. cerkve kaka pogubna zarota, podvrgel je vsako pismo v Rim, vsako naznanilo z Rima, vsak pastirsk list, vsako škofijsko naredbo do voljenju cesarske oblasti (Placet), ki je poljubno prepovedovala, kar jej ni bilo všeč. Zveza s poglavarjem cerkve je bila pretrgana. — Najhujše je pa bilo, da so se v c. k. osrednjih ali generalnih semeniščih odgojevali duhovniki v liberalnem, cerkvi in njenemu poglavarju, kat. obredom in pobožnemu življenju zopernem duhu. Isti duh vlekli je tudi po vseh višjih šolah. Tako se je v višje kroge in javno življenje vjedel strup brezverstva in duševne malomarnosti, ki razjeda v teh krogih še sedaj in to tim bolj, čim bolj je cerkev vkljenjena v spone vladnega nadgledstva.

Iz druge strani je cesar Jožef II. z nesrečnim centralizmom (da so vse zadeve dežel in narodov na Dunaju v eni roki) v kratkem času

povsod nevoljo in vpor vzročil. Nizka zemlja se je 20. jan. 1790 od Avstrije odtrgala, ker so ji bile pravice samouprave skrčene. — Na Ogerskem je bilo vse po koncu. Cesarske oblasti — na mestu starodavnih županijskih — bile so brez vse veljave; nemške uradnike izganjali so z dežele, nemščino iz šol in uradnij z vso silo odpravljali; davke in novince za vojaštvo odrekovali in odločno zahtevali, da se skliče drž. zbor!

Od vseh strani dobajali so osodepolni glasovi na Dunaj. Na smrt bolanemu cesarju srce popolnoma vpade ter ni mogel druga, kakor da je centralistične naredbe in postave preklicial. Svojemu bratu in nasledniku Leopoldu, ki je tačas v Florenciji bival, je odkril cesar svoje bridkosti v pismu, v katerem med drugim pravi: „Trohica dobrega slovesa, ki sem ga še imel, politična veljavnost, katero si je država pridobila, — vse je proč! Miluj me, dragi brat, in naj Te Bog varuje stanja, v katerem sem jaz!“

Poglejmo Avstrijo ob 85letnici Ježefa II. in nekaj let nazaj! Na Kranjskem so se te dni ob volitvah v trgovinsko in obrtnijsko zbornico take reči godile, da je g. dr. Jan Bleiweis z ozirom na grozne nepostavnosti vladinih organov in na proteste mnogih županstev — kot iskren domoljub, dež. poslanec in odbornik, — ministru trgovinstva, dru. Banhansu, po telegrafu poslati moral kratko spomenico, v kateri pravi: „Narod v vseh okrajinah naše dežele je zavoljo zaničevanja §. 10 volilnega reda za trgovinsko in obrtnijsko zbornico (da namreč župani volilne listke razdeljuje in zbirajo) in zavoljo groznega, kaznovanja vrednega postopanja uradnih slug večega dela okr. glavarstev pri raznašanju volilnih listov za volitve tako razburjen, da je silno potrebno ostro preiskavati nepostavna početja in izrek o veljavi teh volitev odložiti do onega časa, ko bode preiskava dognana.“

Izmed sto in sto nepostavnosti in samovoljstev naj omenimo samo to, da je c. kr. okr. glavar v Kranji, g. Derbitsch, nekemu županu poslal volilna listka dveh žen, češ, da naj, ker

ženi voliti ne smete, dobi kakor šna koli možaka, ki naj podpišeta z besedami: „J. J., voditelj njene obrtnije“, in podpisala sta (charta bianca) župan in nja sin!! Da mora res pri takem postopanju, ko se — majhni stranki liberalnih nemčurjev za ljubo — postavne določbe celó prezirajo, vzburjenost naroda velika biti, kažejo brezštevilni protesti zoper volitev. Taka je na Kranjskem!

Zastopniki českega naroda so ravnokar na povabilo predsednika zbornice poslancev v obširnem pismu odgovorili, da ne morejo vstopiti v državni zbor, ker ima česko kraljestvo svojih državnih, zapriseženih pravic, katerih zastopniki českega naroda ne smejo odstopiti državnemu zboru na Dunaju, ktereга česki narod za postavnega spoznati ne more! — Tudi trije mladočehi so izrekli, da priti ne morejo. — Iz Tirolskega in Predarlskega dohajajo odločni glasovi, da naj poslanci državni zbor zapusté, ker ničesar tam opraviti ne morejo! Razun Rusinov in našega Razlaga so vsi drugi slovanski in nemški poslanci, ki ne spadajo k nemško-liberalni ustavaški stranki, obsojevali sedanjo centralistično sistemo, eni zaradi krivic proti kat. cerkvi, drugi zaradi krivic proti narodnosti. V tem se vjema s poslanci večina avstrijskih podložnikov. Nezadovoljnosti je toraj res povsod!

Stopimo še dalje nazaj. Dovršeno centralizacijo za Bacha 1852—1859 hvalisala so podkupljiva peresa kot največo srečo in sijajno državno stanje; toda zginilo je te leta vsled napačne vnanje politike in dragocene notranje uprave 600 milijonov narodnega posojila, zgubili smo tudi milansko pokrajino. — V svoji pravičnosti in dobrosrčnosti dali so potem svetli cesar l. 1860 „nepreklicljivo“ diplomó alj cesarsko ustavno pismo, v katerem se je obečalo, da se deželam njih pravice povrnejo, osrednjemu (centralnemu) zastopu na Dunaju pa le prepusté stvari, ki morajo — zaradi potrebne edinosti in državne moči — v eni roki ostati. Med te reči pa ne spadajo ne narodne, ne verske in ne šolske stvari, ki zadevajo edino le dežele in narode, in se toraj tukaj vravnovati morajo. Državni minister Schmerling je pa namesto blage namene cesarjeve izvesti, zopet krenol v Bachov centralizem, vsled čudnih volilnih redov Nemcem in nemškutarjem nenaravno večino poskrbel in ta centralizem s sijajnim imenom „ustavne države“ nališpal!

Nasledki so bili in so še: vedno večji državni proračuni in mnogovrstni davki, nesrečna vojska z Nemci, zguba benečanske pokrajine, nezadovoljnost med katoličani, ker jim liberalna stranka v verskih in šolskih zadevah velikih sitnob dela, nezadovoljnost med národi, ker postopa brezozirno tam Magjar, tukaj pa Nemeec! Narodna, verska, deželna svoboda je posebno po neposrednih volitvah prazna beseda postala!

S tem nikakor nočemo reči, da so vseh nezgod le samo drugi krivi, mi pa nedolžni; hoteli

smo za danas le pokazati, da je centralizacija v Avstriji od nekdaj prava nesreča za državu, da je toraj edina pot do sprave: povrnoti se k cesarski diplomí od l. 1860, dati deželam in narodom popolno notranjo upravo in svobodo! Da se to dozda ni še posrečilo, krivi so si tudi narodi sami, alj prav za prav njih zaslepljeni voditelji, kar bomo pokazali prihodnjič.

Gospodarske stvari.

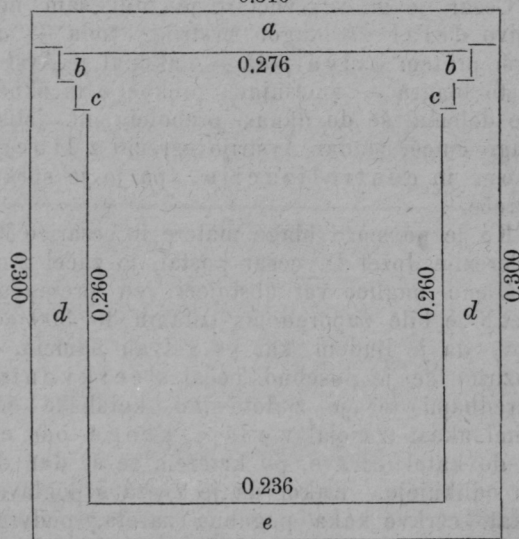
Leмбаški panji ali koši.

V.

Ležak (Lagerstock) je podolgast panj (glej obris B. C.) in za čebelorejo najbolj ročen, ker se dajo iz njega vsi satovniki vsak posebej izjemati in zopet brez poškodovanja satovja vlagati; ležak se da tudi razširiti in zmanjšati, kedar je treba, ter satovniki poprek ali po dolgem vložiti kakor komu bolj ugaja.

B. Ležak.

0.316

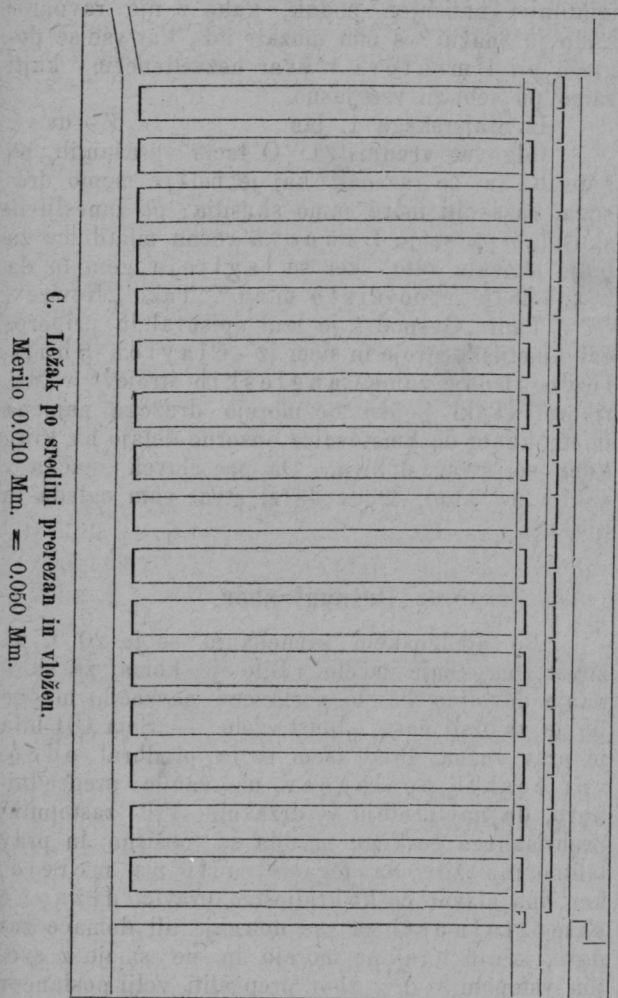
0.316

Merilo 0.010 Mm. = 0.050 Mm.

Ležak je od znotraj 0.236 Mm. širok, 0.300 Mm. do pokrivala visok, in 0.610 Mm. globok (glej obris B. C.). Pod in pokrivalo se napravi iz 0.025 Mm. debele deske, postranske stene merijo 0.040 Mm., ravno tako tudi prednja stena; po tem takem je ležak od zunaj 0.316 Mm. širok, 0.320 Mm. visok in 0.650 Mm. dolg.

Po priložnem obrisu B. je pokrivalo a) 0.025 Mm. debelo, ter na straneh za 0.005 Mm. zarezano, da se lepo prilega, in se z vrtali ali žravfi pritrudi. Na obeh straneh od zgoraj je zarez a) za 0.010 Mm. široka in 0.025 Mm. visoka, na katero se deskice 0.025 široke, 0.007 Mm. debele in po potrebi dolge pokladajo, da so satovniki zakriti. Za tem sledi druga zarez a) na vsaki strani za

0.010 Mm. široka in 0.017 Mm. visoka, kamor se obesijo satovniki tako, da še med satovniki in stenami ostane za 0.007 Mm. praznega prostora za prehod čebel; po takem so tedaj postranske stene do satovnikov 0.260 Mm. visoke, in pod satovniki še ostane za 0.010 Mm. prazno, da zamorejo čebele izletati. Postranske stene *dd*) merijo na debelost 0.040 Mm., pod pa 0.025 Mm.

Na zadnjem koncu ležaka na zgornji strani (glej obris *a*) se poprek pribije za 0.050 Mm. široka, 0.025 Mm. debela in po potrebi dolga letvica ali lašta, da panj trdo stoji; s to letvico se pokrivalo vjema.

Okence, s katerim je od znotraj na zadnji strani panj zadelan, se napravi tako visoko, kakor segajo satovniki, ter mora biti rahlo djano, ker se sicer rado vlage navzame in odpreti ne da; ako pa na straneh kaj reži, se špranje s tankimi deskicami zadelajo.

Na zadnji strani so dverca iz 0.025 Mm. debelega lesa in po straneh za 0.005 Mm. globoko zarezane, da se lepo prilegajo, ter se z vrtali ali šravfi trdno zaprejo, in če je za okencem kaj praznega prostora, se naj s toplo robo zakrije, da imajo čebele topleje, kar se mora posebno na jesen

storiti za prezimovanje čebel. Takrat je tudi svetovati, da se okence z desko nadomesti, ker je steklo za zimo premrzlo. Tudi na vrh se kaj toplega položi, da čebele mraza ne trpijo.

Kdor hoče satovnike po dolgem v panj obesiti, naj napravi v sredini poprek letvico ali lašto, ki pa ne sme višja biti, kakor so satovniki; na to letvico se satovniki z enim koncem položijo, z drugim koncem pa na nasprotno stran; kar je več satovnikov potrebno, se vložijo poprek, ker bi se sicer panj ne dal zmanjšati.

Žrelo je na sredini prednje strani nekoliko pošev izrezano za izletanje čebel, in scer 0.010 Mm. visoko, 0.060 Mm. pa široko; pred žrelom se napravi zatornica, da se zamore luknja, kedar je treba, zmanjšati.

Zareze na straneh, kder satovniki slonijo, so nalašč nekoliko širje vrezane, da se dajo satovniki premikati, ravno zato je tudi zgornja deskica satovnikov nekoliko v okrog prirezana, da se da ročneje pregibati. Nad satovniki ostane prazno za 0.010 Mm. za prehod čebel.

Ob času dobre paše se zamore med zalego in drugo satovje vložiti okence, pod katerim je luknja kakih 0.010 Mm. visoko in do 0.200 Mm. široko izrezana, da zamorejo čebele na zadnjo stran priti in tukaj čisto strd skladati, ki se potem s Hruškovim strojem izprazni in spraznjeno satovje spet vloži; vendar pa se to poprej ne sme storiti, dokler ni panj poln strdi.

Kdor hoče, zamore samo male satovnike rabiti, ako po sredini ležaka 0.010 Mm. globok in toliko visok žleb vreže, ali pa letvico ali lašto pribije in satovnike obesi; satovniki se dajo tudi po dolgem obesiti, ako se v sredini poprek primerna letvica pribije.

Kako pa se v takošnje panje čebele ogrebajo?

Za ogrebanje čebel služi ogrebalnik, to je lesena štirivoglata škatlja, ki se napravi iz tankih deskic tako velika, da se lahko v ležak potisne. Ogrebalnik ima od zgoraj držalo, in ravno tako na zadnji strani, da se da na štango privezati in če je roj nizko, za to držalo prijeti; zraven tega je zadnja deska pregibljiva in z vrtali ali šravfi pritrjena tako, da se zamore skoz ogrebalnik potisniti. Roj se tedaj prnese v ogrebalniku v čebelnjak in z odprtim koncem položi v pripravljene panje; zdaj se vrtala odprejo in skoz zadnjo desko čebele rahlo v panj potisnejo. Ogrebalnik se napravi kakih 0.250 Mm. globok, kar zadostuje.

So stara drevesa za nič?

Se najdejo gospodarji, ki ne skrbijo, da bi se sadovnim drevesom suhe veje porezale. Dostikrat je že polovica drevesa suha, pa gospodar se za to ne zmeni, ampak še pravi, da takošnja drevesa najrajši rodijo. Res da stara drevesa rada rodijo, pa neumno je, če se jim suhe veje ne odrežejo, ker bi potem še veliko več rodile in dosti

dolže obstale. Ako se staro drevo pozno v jesen ali zarano spomladi suh in na pol posušenih vej očedi, na drugih pa mah postrga, bode lepo očiščeno drevo obilniši sad rodilo, in še 10 do 20 let živelo, da si je že zelo staro. Pa k temu je tudi treba zemljo ob koreninah drevesa prerahljati in prst zboljšati; dobro je tudi ob strani z gnojnico in pepelom pognojiti. Na vsak način pa je še potrebno pregoste vodene izrastke potrebiti in jih le toliko pustiti, kolikor jih drevo za krono potrebuje, zatem se morajo tudi druge postarane odpraviti.

Ni tedaj dobro, prezgodaj stara drevesa posekati in na njih mesto mlada zasajati; mlado drevo iste sorte na prostoru starega drevesa ne raste rado, ker mu je že poprejšnje živež povžilo, saj tudi na polju se ista setev zaporedoma dobro ne obnese.

Naj se tedaj stara drevesa, kakor je gori povedano, lepo trebijo, in če niso preveč gosto vsajena, kar nikoli dobro ni, se zamorejo v sredi med nje mlada drevesa zasajati, ktera se lepo košato razraščajo in sad rodijo, ko začnejo stara odmirati. Lep sadovnjak kaže skrbnega gospodarja kakor dobra streha.

Katera je boljša: Lanceva ali Umratovala mlatilnica?

(Iz „Novice“.)

„Leta 1873 so „Novice“ živo priporočale Lancevo mlatilnico iz Manheima, leta 1874 pa so posebno hvalile Umratovalo iz Prage, in to posebno zategadel, češ, da jo kaj lahko vrtita mladeniča ali celó ženskici; povedale so tudi, da je kmetijska družba Kranjska nakupila obojih mlatilnic in nje po nižji ceni razprodala svojim podružnicam in drugim kmetom po deželi.

Sihdob bo mlatitve povsod konec; vsaka omenjenih mlatilnic se je dovolj že rabila, se druga drugi primerjala, druga proti drugi poskusila in gotovo bodo sedaj kmetovalci vedeli povedati iz lastne skušnje, kateri mlatilnici gré zares prednost; oni bodo vedeli odgovoriti:

1. je li se ena tako rodo vrti ko druga?
2. je li so si vse Lanceve med seboj enake? ali je katera izmed njih boljša in gibčnejša?
3. je li Umratovala mlatilnica zares lahko gonita mladeniča ali še ženskici?
4. je li se vse Umratovala enako lahko ali enako težko gonijo, ali se le nekatere izmed njih — bodi-si slučajno — bolj rodo vrtijo?

Za občnega blagra voljo prosimo „Novice“, oziroma sl. kmetijsko družbo, na te vprašanja blagovoljnega razsoda in odgovora, da se ne okupimo, drugih ne splašimo, temuč pri kupu pogoje stavimo.

Oni 2 Umratovala mlatilnici, kateri sem za hvaljeni gibčnosti voljo kupil, vrtite se tako rodo in težko, da mlatici možje ne strpijo pol ure pri gonitvi, in se kljubu vedne menitve dosti bolj vpe-

hajo ko s cepci, če brez počitka mlaté; zarad tega pa tudi ne opravijo z mlatilnico veliko več od cepcev. Tako roda ni nobena meni znanih Lancevih mlatilnic. Vse napenjajo sicer svoje gonjače, a nikakor presilno; vse te so si enake. Posestnik kmet je od svoje rekel: ne dal bi je za 500 gld., ako bi ne dobil druge. Lanceva fabrika pa ima tudi lepo navado, da pridene vsaki prodani mlatilnici natisnjen poduk, kako ž njo ravnati? kako jo snažiti? s čim mazati itd., kar vse se pograša pri Umratovali v kvar nezvedencem, kajti samo po sebi ni vse jasno.

Iz Štajerskega 1. jan.

Ž—ov.

Odgovor vredništva. O tacih vprašanjih, po katerih naj se razsodi, kaj je boljše memo družega, razsoditi more samo skušnja; po zanesljivih skušnjah pa se je Lanceva ročna mlatilnica za boljše skazala zato, ker se lagljeje goni in da hitro in posebno čisto mlati.“ Tako „Novice“.

Tudi „Gospod.“ je lani opisoval in priporočal kmetijske stroje in sicer iz „Clayton-Shuttleworthove záloge angleških strojev“ v Mariboru. Taki popisi ne morejo družega namena imeti, kakor da kmetovalce pozorne delajo na kraj, kder se stvar dobiva. Da pa človek mačka v žaklju ne kupi, treba da si stvar sam ogleda in poskusi.

Državni zbor.

Po 4tedenskem prenehanju se je 20. t. m. zopet zborovanje začelo. Bilo je komaj za sklepanje dovoljno število poslancev navzočih, mnogo jih je za dalj časa odpust vzelo. — Seja 101 bila je prav važna. Pred vsem se je predbral odgovor českih poslancev na vabilo predsednikovo, da naj pridejo v državni. Vrli zastopniki prebrisanega českega naroda so obširno in prav tehtno razložili, da tega storiti ne morejo, ker ima slavno česko kraljestvo pravico državne samostalnosti za vse notranje ali domače zadeve, katerih toraj ne morejo in ne smejo z svojim vstopom v drž. zbor prepustiti volji poslancev drugih dežel. Tudi jih nič kaj ne mika podpirati sistemo, ki je v 14 letih sem, odkar česki zastopniki od strani gledajo, velik kup ustavnih podrtin nakopičila, ki je nalašč zato napravljena, da se Slovani majorizirajo, ki slednjč vedno le davke povišuje, državna posestva prodava in sredi gospodarstvenega poloma rešilne poti pogoditi ne more. —

Dr. Pražak je zahteval, da se ta važna odpoved odboru izroči in pride na dnevni red za obravnavo; tudi Lienbacher (iz Solnograda) je bil za to, češ, da je stvar tako važna, da se ne da na strani pustiti. Ker je pa predsednik že poprej o tem pismu sodbo izrekel, da ni to dovoljen izgovor in da se o rečeh, v pismu navedenih, v tej zbornici še govoriti ne sme, so že vedeli ustavaki, pri čem da so. Pri glasovanju so

zavrgli Pražakov predlog; česki poslanci (tudi 3 mladočeski) so zgubili pravico poslancev in — razpisala se bo zopet nova volitev.

Potem pride v posvèt vladin predlog, da se nekteri volilni okraji kmetskih skupin na Českem prenaré. Grof Hohenwart vgovarja, da — ker so se po neposrednih volitvah v drž. zbor pravice deželnim zborom prikrajšale, se tudi temu drž. zboru pravna veljava priznati ne more, in toraj tudi pravna stranka, katero govornik zastopa, v tej reči glasovati ne more. Poslanci desnega središča zapusté zbornico med glasovanjem.

Sprejel se je potem z veliko večino (115 proti 41 glasom) predlog Fuksov in tovarišev, da se **posilno legaliziranje odpraví**, vlada pa na jesen, ko bo drž. zbor zopet sklican, posebno postavo pripravi, ki bo dotične §§. v postavi zastran zemljišnih bukev, govoreče o lègaliziranju, odpravila. V imenu vlade je zoper ta predlog govoril minister pravosodja, dr. Glaser, toraj je sklep zbornice novo pobitje vlade bil! Takrat sta vendar z našo stranko glasovala tudi Brandstetter in Seidl; Carneri je pa z vladno stranko potègnil.

V gosposki zbornici se je dné 22. in 23. t. m. obravnavala važna stvar, namreč naprava zborne sodnije za vso upravo (Verwaltungsgerichtshof), ki bi v pravadah z okr. zastopi in deželnimi odbori razsojevala in strankam tako pomagala, da pridejo do svojih pravic. Postava je sprejeta, dasi je minister Lasser pri tej priliki nekaj rekel, kar bi v drugej zbornici, kakor je naša gosposka, ves drug sklep bilo sprožilo. Rekel je namreč, da tudi vlada take zborne sodnije za upravo potrebuje v obrambo proti sklepom okr. zastopov in dež. odborov, če so ji namreč nepovoljni. — To je očitno znamenje, da sedanja vlada nikakor ne misli javne uprave tako predelati, da bi deželni samovlastni zastopi popolno svobodni bili, na lastnih nogah stali. G. Herman utegne toraj še dolgo čakati, preden se vresniči nja vzor samostalne deželne oblasti brez pridevka c. kr.

V 102. seji zbornice poslancev se je pretresovala prošnja železninskih obrtnikov, da država njim na korist nemudoma vse križem železnic delati začne. — Gornje-štajerski poslanec Čok govori proti nasvètom odbora, ki so mu premalo odločni in predlaga naglo pomoč na vsako stran; pri glasovanju se mu pa vse spodbije, kar je bilo res najpametneje, ker je v državi še drugih ljudi, kakor so železninski obrtniki, ki stokajo pod težko butaro davščin. Če se vsem enakomerno butara zljajšati ne more, pojdite tudi s takimi enostranskimi nasvèti rakom žvižgat!

Dalmatinski grof Bonda vpraša v imenu tovarišev prvosednika ministerstva, ali kaj ve in kaj da misli storiti zastran hudodelstva, ki so ga grdi Turki storili nad M. Šimunovičem, biva-

jočim v Dubravi v Hercegovini, kteremu so že pred meseci posiloma odpeljali 16letno hčerko Ano, ki je kakor stariši katol. vere, in jo v Mostar spravili. Zastonj se je na pritožbo starišev obrnil do turske vlade avstrijski zastopnik; kakor v zasramovanje avstrijske države je turska vlada potem še dopustila, da je uboga dekle pred tursko oblastnijo mohamedansko postalo, kar je tem večje nasilstvo, ker je dekle nedoletno in se avstrijski zastopnik zastran tega še vprašal ni. Slednjič se je posiljena Turkinja enemu ugrabnikov za ženo dala! — Vprašalec pravi, da sta zastopnika avstrijska v Mostaru in Carigradu potem še večkrat — zastonj! pravice zahtevala!! Za Boga! kam smo prišli, ako se Turčija drzne, tako hudobno žaliti avstrijsko državo? — Radovedni smo, kaj da bo min. Auersperg na to odgovoril.

Dopisi.

Iz mariborške okolice. (Kako se v Kamci „avtonomija“ razumeva. — Vloga za Seidlna.) Kakor povsod je letos tudi v Kamci grozno veliko snega bilo. Ker je pa v kamški srenji izvrsten kamnolom, se zvažá mnogo kamenja v zimskem času v Maribor za stavbe, za voženje kamnja je pa ceste potreba. Po kamški „grabi“ letos nekaj časa ni bilo voziti mogoče. Sprožil je tedaj nekdo misel, naj bi se sneg, kakor se to po drugod godi, s snežnim oralom razsteze spravil, da ljudje zaslužka pri vožnji imajo.

Kaj mislite, da je Nace Nusterer, drugi srenjski svetovalec in Seidlnov adjutant, ki se v Kamci za „strosenmojstra“ šteje, k temu rekel? „Te navade jaz ne pustim v Kamci vpeljati“ — je rekel. Na ta odgovor srenjskega „strosenmojstra“ je dal g. J. Kraner les, g. Pak pa železo (akoravno ni nijeden v srenjskem odboru) za snežno oralo, in izvrsten stroj je bil brž pri roki. Vse se je zgodilo brez plačila, akoravno se od kamenja za cesto v kamški „grabi“ vsako leto kakih 100 gl. plačuje. In zdaj veste, kakošna „avtonomija“ da je v kamški srenji: Za cesto morajo srenjčani plačevati, če je pa kaj treba, si morajo sami pripraviti.

Po takem in enakem županovanju v Kamci ni čuda, da bi se Kamčani radi silne mōre znebili, ki jih tlači, ter so 24. dec. p. l. pri deželnem odboru v Građeu v imenu več družih vložili sledečo prošnjo za Seidlna:

„Slavni štajerski deželni odbor!

Po sklepu srenjskega reda od leta 1864. bi moral srenjski predstojnik v srenji bivati. G. Konrad Seidl, srenjski predstojnik v Kamci, se je, ko je tukaj svoje posestvo prodal, meseca marta l. 1874. celó v Maribor preselil, kjer tudi stanuje, tedaj po postavnih sklepih ne more več srenjsk predstojnik v Kamci biti; ta pravica se mu toliko manj pustiti zamore, ker je kot državni

in deželni poslanec, kot prvosednik okr. mariborskega zastopa, zadržan dolžnostim srenjskega predstojništva zadostovati.

Da se tedaj še večji neredi v kamški srenji ne zgodé, se slavni štajerski deželni odbor dostojno prosi, določbe srenjskega reda od leta 1864. izpeljati in po željah srenjskih posestnikov novo volitev razpisati.“

Franc Pak, Jaka Ranar,
posestnika.

Kakor se sliši, je deželni odbor zgoraj omenjeno vlogo okrajnemu glavarstvu, to pa srenjskemu odboru v Kamci odposlalo. S kakošnim pristavkom, ni znano. Ker ni ničesar slišati o novi volitvi, je gotovo srenjski odbor, sphan večjidel iz Mariborčanov, rekuriral. Brž ko ne bi si radi Seidljanci časa dovolj pridobili, vse nereda vrediti. Pa brez malih čudežev to ne pojde. Zdaj ko je že sila, hoče Konrad vse poravnati, kar je krivega, ostre ceste vgladiti, da bi se zamogel čez nekaj časa pred ljudstvom, ki se ga hoče znebiti, kot „porednega“ skazati.

Druge, ki so posestva prodali alj so se jim prodala, je Seidl od srenjskega odborništva odstavljajal. Radovedni smo, ali je še zdaj g. Seidl samooblastnik v Kamci ali ne?

Iz Celja. (Kdo skrbi ljudstvu za materialni blagor?) Celjska hranilnica je imela čistega dobička lansko leto blizo 17.000 gld. Lepa pomoč za celjsko mesto! Zato pa pravijo že 4 leta sem, da bode hranilnica svojo hišo pozidala pri zvoniku nemške cerkve — za nemškega predgarja in pa — da se nekoliko zakrije neprijazno lice jetniškega poslopja, in da se bo nedodelani zvonik imel kam naslanjati, če ga slabosti pretresajo. — Akoravno povsodi tožujejo, kako hudo da je sedaj za dnar, ni vendar po lepi Savinski dolini še največje sile, kajti iz nje dohaja največ denarjev v celjsko hranilnico.

Ali bi ne bilo mnogim postrženo in koristno, ako bi se osnovale hranilnice tudi drugod, kar je že „Gospodar“ tolikokrat priporočal? Denar bi v domačem kraju ostal; hlapci in dekletke bi imeli lepo priliko, krvavo zasluženi denar doma v hranilnici hranjevati, ne pa v krémo ga nositi. Kolikokrat bi bilo kmetu pomagano, ako v sili hitreje, brez zamude časa in stroškov denarja dobi. Prav v tem pa je Savinska dolina najbolj zapuščená! Lepi Žalski trg ima narodnih, premožnih tržanov, ki bi po izgledu vrlih Ljutomerčanov lahko osnovali založnico ali vsaj hranilnico. V gornji Savinski dolini se včasih veliko dnarjev iz Hrvaškega za les domu prinese. V Gornjemgradu imajo vrlega moža, bivšega notarja g. Wolfa, ki je kakor vstvarjen za tako podvzetje. V Mozirju se je že o hranilnici mnogo govorilo, s kakošnjim vspehom, ne vem.*)

*) Tudi mi ne, ker so dopisi z gornje savinske doline prav redke bele vrane, resnični, nepristranski dopisi namreč. Vredu.

Tudi v prijaznem Vranskem trgu bi bil primeren kraj.

Bolj ko se sliši o polomu v viših krogih, bolj ko se pri nas „švindlerji“ iz daljnih krajev plazijo, bolj je treba skrbeti, da domači denar v domačem kraju ostaja, domovini obresti daje. Ker je slov. ljudstvo od vseh zapuščeno ter je le dobro za to, da ga povsod izžemajo in obirajo, se je bati naglega propada kmetskih posestev, da pridejo tujcem v roke. E, „narodnjaki“, potem bo prepozno — za slovenske občine kandidirati. Zdaj treba dejansko pomagati, žrtvovati kaj, da rešite narod materialnega propada! —

Iz Konjic 23. jan. Kakor je katol. politično društvo v Konjicah dné 10. t. m. rojstni dan svojega rajnega ustanovnika in prvomestnika, preč. g. J. Rozmana, slovesno obhajalo, tako in še bolj slovesno je pretekli četrtek (21. t. m.) cela konjiška nadfara, dá vsa konjiška dekanija obhajala god nepozabljivega, prerano zamrlega nadžupnika, ki so svoj god obhajali v praznik zaroke preč. D. Marije s sv. Jožefom. Ta dan ali dan poprej se je vsako leto mnogo duhovnikov v Konjicah zbralo, obče čislanemu nadžupniku sreče voščiti. Čeravno nam jih je nemila smrt silovito iz naše srede izdrla, iz naših src nam jih vzeti ne more. —

To se je pretekli četrtek jasno pokazalo. Ob 9. uri dopoldné je bila konjiška prostorna cerkev pobožnih farmanov in njih sosedov natlačena. Ob pol desetih so se začele mrtvaške bilje.

Ginjenim in vendar krepkim glasom so potem č. g. Jož. Virk rajnemu nadžupniku za vezilo sreče voščili, da so svoj zemeljski tek tako slavno končali, toliko dobrih del pred seboj v večnost poslali, toliko spominov svoje neutrudljive delavnosti za seboj zapustili. Poslušalce so spodbujali k ljubezni do presv. srca Jezusovega; ude križevske družbe k stanovitnosti, vsem pa so priporočevali v posnemanje zgled pokojnega dušnega pastirja. Potem so č. g. Drag. Jaklič mrtvaško sv. mešo peli, črešenski g. župnik so pa med tem tiho sv. mešo v čast sv. Neže za rajnega nadžupnika darovali. Poslednjič vsi duhovniki — kljubu strašno slabim potom se jih je zbralo 15 — z gorečimi svečami v rokah obstopijo mrtvaški oder in zapojejo soznimi očmi „libera“. O poldné se zberejo duhovniki v duhovski hiši k skupnemu obedu.*)

Iz Ljutomera 20. jan. (Velika zguba za narodno stvar.) Nikomur prizanesljiva smrtna kosa nam je vzela krasno cvetočo rožico v najlepšem cvetu pomladanske 20letne starosti, nadepolno gospodično Juliko Huberjevo, katero je danes spremilo ogromno število občinstva iz trga

*) Ne zamerite g. dopisnik, da Vam tukaj vredništvo besedo ustavi. — Pro documento sinceræ propensionis ac amicitæe omnibus et singulis ex intimo corde gratias agit — redactor.

in iz okolice v družbinsko rakvo na tihotnem mi-rodvoru. Marsikomu pričujočemu so se utrinjale gorke solze po licih, ko zadoni umrlej miloglasna lira v čveterospjevu ginljivo nadgrobnico: „Blagor mu...“ Radi njenega vzornega devištva in ker smo jej često ploskali videč jo na čitalničnem odru kot pevko, igralko in deklamovalko, nam bode vsim vedno težko pri srci, ko se spomnimo na-njo.

Zastran te prerane smrti se mora tvegati slovenski narod odlične bodoče matere, dike domoljubnih žená. Gotovo je bila ranjka gč. Julika, odkar se je bila letos omožila njena tovaršica, gč. Kornpihelj Vekoslava, izmed sedaj cvetočih gospodičin, rojenih Ljutomerčank, edina Slovenka s prepričanjem in z iskreno ljubeznijo! Bila je vsegdar vneta le za lepo in dobro, za resnico in pravico; vselej je radostno žrtvovala svoje telesne in duševne sile našej mladej Taliji slovenskej na gledališčnem odru; ona je, ko jo je uže, tako rekoč, mrzli mrtvaški pôt zalival, z zavednostjo dejala sè slabim glasom: „Ponosna sem, da sem rojena Slovenka, ponosna sem, da sem Slovenka in ponosna sem, da tudi — umerjem Slovenka“. Koliko pa je tacih med Slovenkami?!

Zatorej: z Bogom, predraga nam Julika! ne zabi nas nikedar, saj tudi mi Tebe nikedar zabilni ne bodemo!
P—k., čitalničar.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Dne 25. t. m. je stavil v drž. zboru grof Hohenwart v imenu dra. Vošnjaka, Pfeiferja, Nabrgoja in še drugih 38 poslancev zaradi volitev v trgovinsko in obrtnijsko zbornico na Kranjskem vprašanje do ministra trgovinstva, ali mu je znano, kaj da se je pri teh volitvah godilo. Oddani so volilni komisiji 103 protesti deloma od posamesnih volilcev, deloma od srenj proti veljavnosti volitev. Pritožbe — pravi Hohenwart dalje — so take, da se za zdaj še molčati mora v javnosti o dogodkih med volitvami, ker morajo te stvari pred kazensko sodnijo priti, če se dogodki kot resnični pokažejo. Z ozirom na javno poštenost zdeva se vprašalcem neobhodno potrebno, da sodnija pritožbe preišče in — ako se spričati dajo — dotične krivece v kazensko preiskavo dene. — Gledé na to vprašajo toraj: hoče-li minister v porazumljenju z ministrom pravosodja vso volilno stvar s pritožbami in protesti vred dotičnim sodnijam v obravnavo izročiti, in kaj da misli v tem, ko preiskava teče, gledé trgovinske in obrtnijske zbornice v Ljubljani naročiti? —

Odkritosrčno povemo, da nas je to vprašanje neizmerno razveselilo, ne samo zaradi stvari, marveč in to še bolj zaradi tega, da so — ako se ne motimo — slovenski poslanci, kateri so se dozaj vse predolgo na dra. Razlaga navešali, grofa

Hohenwarta dejansko za voditelja spoznali ter mu kot takemu stavljenje vprašanja v tej zadevi prepustili. To je edino prava pot k porazumljenju in želimo le, da čujemo veseli glas, da so vsi naši slov. poslanci v shodišču (klubu), kteremu je grof Hohenwart prvosednik. —

V Ofenheimovi pravdi sta bila med mnogimi drugimi pričami pred sodnijo tudi ministra: žl. Petrinó in dr. Giskra; te dni daje odgovor minister dr. Banhans. Prihodnjič več o tem.

V Gradcu je sklenil srenjski zastop prošnja do drž. zbora, naj bi se reguliranje Mure najmanj v 15 in ne še le, kakor je sklenjeno, v 20 letih dognalo, in da pride najprej na vrsto reguliranje od Gradca naprej. Se ve da!

Ogersko. V sredo 27. t. m. začel se je razgovor o finančnih predlogih ministra Ghyczy-a, ki je poslednjič v posvêtu Deakovcev še enkrat izrekel, da ni resitve razun pomnoženja vseh davkov za 13 milijonov. Boj bo strašen in konec: fiasco dvalizma!

Vnanje države. Na vzhodu je poslednje 14 dni močno šumelo. Vsled lanskega mesarjenja v Podgorici, kder so Turki kakih 25 Črnogorcev pozaklali, je bila v Skadru preiskava. Črnogorski udje komisije so protestirali zoper nepostavno ravnanje turskih sodnikov in tudi zoper enostransko razsodbo, vsled ktere so Turki le 5 hudodelnikov na smrt, 25 pa v 20letno ječo obsodili. Turčija še menda te enostranske obsodbe zvršila ne bo, tirjala pa je, da se črnogorski krivci postavijo pred tursko sodnijo na turski zemlji, kar je žaljene Črnogorcev strašno razkačilo. — Razdraženost je po prizadevanju kneza Nikole in zastopnikov Avstrije, Nemčije in Rusije v Carigradu polegla, boja se za zdaj še bati ni, pa — preden ko leto preteče, bo šlo brez dvoma nad turske glave.

V Nemčiji se puli in štuli vlada s škofi in duhovniki brez prenehanja. Preč. škof Paderborski, dr. Konrad Martin, je prestal kazen blizo polletne, večjidel ostre ječe, ker ni vprašal, ali sme posvečevati in nameščevati duhovnike; zdaj ga je vlada — odstavila! in odpeljati dala v trdnjavo Wesel v prognanstvo! Duhovščina z verniki ostane, kakor se ume samo po sebi, svojemu škofu in mučencu zvesta in to bode prilika novih silovitosti, pa tudi — novih sijajnih zmag! Neroni, Dioklecijani, Julijani itd. niso bili zmagalci, nego zmaganci krščanstva; in tako si bo tudi Bismark — svoje zobe skrhal nad kršanskim junaštvom nemških katoličanov!

V Fuldi so zaprli škofijsko bogoslovnico in pograbilo blagajnico, ki se je bila napravila iz prineskov duhovščine in vnetih katoličanov. Sad nemške učenosti in brezbožne filozofije je toraj divjaštvo, kakoršnega svet že zdavno gledal ni!

Za poduk in kratek čas.

Iz Ptuja v Zagreb, jeseni 1874.

(Potne črtice.)

(Dalje.)

V Zákány zapustimo „južno železnico,“ prestopimo v druge vozove od zdaj „državne“ železnice v Zagreb. Ko pridem v postajo po listek, slišim kasirja hudo se dreti nad nekim hrvaškim „mužekom“, ki se je hotel v Drnje, prvo štacijo na hrvaški zemlji, peljati. Krega se ž njim zdaj po magjarski, zdaj po hrvatski, iz česar sem se prepričal, da kasir tudi hrvatski zna. Da tukaj gospoduje magjarščina, mi ni treba trditi; vendar še ljudstvo doli za Dravo tudi hrvaški ume. Kakor mi je pravil na tej postaji služoč Slovenec, so v tih pokrajinah brž ko ne pomagjarjeni Slavjani; krajna imena: Gola, Brzence, Višvar, Baboča i. t. d. to svedočijo. — Brez ugovora dva potna listka v Zagreb dobim. Podavši jednega potnemu tovarišu, bere ta s začudenjem: „Oształy Zákány“. — „Tega pa ne“, pravi tovariš — „še mrtev ne bi hotel ostati v tem dolgočasnem „magjar orszagu!“ „Nič tako hudo Tone“, odvrnem — „mustafasti Magjari naju ne dobijo!“ — Slovenska „postaja“ se v magjarščini glasi „osztaly“, in to je bil vzrok najni šali. —

Leseni most čez Dravo mora slab biti, ker smo se jako rahlo vozili; pa tudi dalje ni šlo kaj urno naprej, tako da smo do Zagreba blizo 5 ur potrebovali, najbolj zato, ker smo pri različnih postajah mesto 5 minut 10, mesto 10, 25 minut stali, dasi je malo kdo vstopil alj izstopil; in to je bil poštni vlak! Misel me je navdajala: V novjših časih pač vse državne reči slabo napredujejo, če ne grejo rakove poti. Kteri hudi duh vendar brani srečen razvoj ubogi Avstriji? — Čem bolj dolgočasna je bila voznja, tim prijetnejša bila je potna družba. Šest oseb bilo nas je kmalu v prijaznem razgovoru. Z najmlajšim hočem začeti; in ta je bil mlad pravnik tretjega leta v Zagrebu, blaga duša, rojen Medjimurec. Res, takih dijakov sedanji čas v naših vseučiliščih ne najdeš. — O tej reči hočem pozneje več spregovoriti, ker nam je tudi v Zagrebu prilika bila z več pravniki se seznaniti. Drugi je bil mož najboljše dobe, po moji misli trgovec. Poznal je na tenko turske dežele evropske, govoril tudi bolgarski. Poslušal nas je dalj časa tiho, ko smo se z mladim pravnikom kratkočasil; potem pa nas je tim živahnejše zabavljaj. Mnogo smešnih je znal o bratih Magjarih povedati. Tretji je bil tudi prileten Nemeč; tega je ves pot tlačila le ena skrb, kako da bo v Zagrebu našel parni mlin, v katerem je hotel obiskati enega svojih sorodnikov. Vsak čas nas je nadlegoval s prašanjem: „Aber wie finde ich in der finstern Nacht die Dampfmuhl?“ Se vé, da smo ga tolažili in podučevali. Slednjic je bil v naši družbi Zagrebašk

mestjan, odkritosrčen Hrvat, kakor jih je obilno najti med našimi južnimi brati.

„Drnje“, za grmovjem skrito vas, prvo postajo, imamo že za hrptom (te štacije na velikem zemljevidu avstrijsko-ogerske železnice od l. 1873 ni viditi), na levi strani male pol ure od sebe vidimo na prijazni planjavi Koprivnico, od kodar nas trije lepi turni od dalječ pozdravljajo. Prebivalcev ima Koprivnica blizo 5600. Postaja je predalječ od mesta, da bi zamogel po železnici potujoč od njega mnogo viditi. Tretja štacija na tej črti je Lepavina. Tukaj raste neki dobro vino; od železnice je malo vinogradov viditi, tem več pa lesovja. Menda so vinogradi na južno-vzhodni strani hribov, kterih se od železnice le severno-zahodna stran vidi. Zagrebački mestjan nam je trdil, da je v téh krajih enkrat božični dan na kmetih preživel. Da so do novjših časov kakor še tudi sedaj mnogi tukaj v zadrukah živeli, je znano. V zadrugi ostane vse zemljišče vedno pri družini; sinovi, če jih je tudi več, se ženijo na domačijo, hčere ne dobivajo dote, razun kakega pohištva. Vsi slušajo enega gospodarja in jedó pri eni mizi. Nameri se, da ena sama zadruga blizo do sto ljudi šteje. Zagrebčan nam je pravil, da se pred božičnim dnevom vsi trdo postijo, za praznik pa obilno jedi pripravljajo: cela korita svinjetine, klobasic, gosi, puranov itd.; da vina ne sme manjkati, se ume samo ob sebi. Na večer se nanosi slame v obednico do ledja, in se po celi sobi razgrne. Ko mine polnoči, se vsedejo k mizi, jedó in pijejo, kolikor želodec drži; kdor je truden, zvrne se v slamo in sladko zaspi. Če se primeri, da gospodar sam pri mizi ostane, pokrega hudo svoje domačine: „A kaj je to za red, pustite mene samoga pri stolu!“ Zdajci kteri iz slame prikobaca, si zmane očesa in praša: „A kde je pehár?“ — vzame čuturo, se okrepča in tako — gazdo potolaži. Naš potni tovariš je — kakor je pravil — svoje začudenje zarad tolike potrate na znanje bil dal; pa gospodar mu odgovori: „Gospodine, to so nam naši svétki! Celo godino delamo, se trudimo, a vezda si ga vžijemo!“

Razne stvari.

(**Kat. politiško društvo v Slo-
vengradcu**) bode imelo prihodnjo nedeljo 31. t. m. zbor. Vljudno vabi vse ude — odbor.

(*Program ptujске čitalnice.*) V predpustnem času t. l. bodo še v narodni čitalnici v Ptuj u sledeče veselice:

Dne 2. febr.: Tombola.

„ 7. „ Ples v šemah.

„ 9. „ Ples.

„ 10. „ Slanikova večerja.

Začetek je vsakokrat zvečer ob 8. uri; večeri, v kterih se bodo gledišne igre predstavljale, bodo se posebno naznanili.

Opomba. Kdor želi čitalnici kot ud pri-

stopiti, naj se blagovoli gosp. Sadniku, trgovcu v Ptuj, ali pa pri odboru oglasiti. Vpisnina znaša 1 gld., mesečni doprineski pa za celo družino 80 kr., za samec 60 kr. — Odbor čitalnice.

(*K vabilu ljutomerske čitalnice*) na občni zbor o svečnici 2. februarja popoldne ob 3. uri (v g. Furlanovi gostilnici) imamo še dostaviti 5. točko dnevnega reda, namreč govor o kmetijstvu, zlasti o sedanji gospodarstveni krizi. Odbor.

(*Vabilo*). Na Svečnico, 2. dne febr., ob 3 popoldne bode v dvorani stare šole pri Sv. Ivanu prvi občni zbor političnega društva „Edinost“ za tržaško okolico. Začasni odbor vladno vabi vse gg. ude in rodoljube, naj se blagovolé udeležiti, da se postavi ta dan trdna bran našim pravicam. V edinosti in z skupnim prizadevanjem nam bo mogoče naše stanje polajšati in si pridobiti občno spoštovanje. — Začasni odbor političnega društva „Edinost.“

(*Zastopniki banke „Slovenije“ na Štajerskem*):
 Kostrivnica, Drogenik Ivan, posestnik;
 Kojice, v kaplaniji;
 Kozje, Schmidt A., trgovec;
 Loka, Gamšek Fr. poštar;
 Ljutomer, Huber J. D., knjigovez;
 Laško, Drobnič Jan., trgovec;
 Maribor, Pajk Janko, lastnik tiskarne;
 Mozirje, Goričar Tone, pošt. in posestn.;
 Ormuž, Jesih A., koncipijent;
 Ptuj, Jurca A., trgovec.

(Konec sledi.)

(*„Die Kompetenz überschritten.“*) Kr. šolski svet pri sv. Ožbaldy v dravskem logu marbeškega okraja je, kakor smo lani v števil. 52. poročali, g. provizorju in kateku „dekret“ bil poslal, da ne sme otrok učiti kršanskega pozdravka: „Hvaljen bodi J. K.“, češ, da bi se, ko bi otroci kateketa ubogali, ljudem lahko nesrečna misel v glave vtepla, da zdaj ni več „ortschulrath“ gospod v šoli. — Zarad te predrznosti je šla pritožba od cerkvene oblasti do dež. šol. sveta, in ta je 31. dec. ortschulrathu pod nos dal, da je „die Kompetenz überschritten“, ali kakor Slovenci po domačem pravimo, da se je čohal, kjer ga ni srbelo. —

(*Za družbo duhovnikov*) so nadalje vplačali čč. gg.: Kolarič, Jazbec, Cilenšek po 22 gl.; Dupelnik 21 gld., Šlander 12 gld., Strah, Slanič, Stuler, Kos, Zupanič po 11 gld.; Cobelj 3 gld., Sparhakl 1 gld. — Poročilo rajnega župnika Felicijana Globočnika 100 fl., Kolar, Plaskan, Fišer, Jan Franc po 11 fl.

(*Spremembe v lavantinski škofiji*): Č. g. Juri Purgaj pride za kaplana v š. Janž na dravsk. polju. — Č. g. Fr. Polak stopi v začasni pokoj. Kaplanija v zgornji Polskavi ostane izpraznjena.

(*Izpred celjske sodnije*). A. Žerak, kmet iz Kostrivnice, zavoljo umora svoje žene od celjske sodnije k smrti na vislicah obsojen, je od svetlega cesarja pomiloščen in v 20letno težko ječo obsojen. — Prve protiške obravnave pri celjski

okrožni sodnji za to leto so na 9 dni nastavljene in pri prvi 18. t. m. bil je Mart. Pubec zavoljo požiganja kriv spoznan in v 10letno težko ječo s postom obsojen. 19. t. m. bila sta Mat. in Mica Spruh, tožena zavoljo požiganja, nekriva spoznana. 20. t. m. je bil Jan. Kink, tožen zavoljo uboja, nekriv spoznan, kriv pa zavoljo prestopka proti varnosti življenja in v 3mesečni zapor obsojen. 21. t. m. je bil Vinc. Waldhuber zavoljo požiganja v 10letno težko ječo s postom obsojen; 22. t. m. bila sta Melh. Kuranda in Fil. Smolinger zavoljo pokaženja kreditnih papirjev kriva spoznana in prvi v 10—, drugi v 3letno težko ječo obsojen. 23. t. m. je bil Habijan, star tat iz Šmarskega okraja, zavoljo nove tatvine v 7letno težko ječo obsojen. —

Tržna cena pretekli teden	V Mariboru		V Ptuj		V Celju		V Varaždinu	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Pšenice vagan	4	60	4	50	4	40	4	40
Rži	3	90	3	50	3	40	3	25
Ječmena	3	70	3	—	2	20	—	—
Ovsa	2	20	2	—	2	—	1	70
Turšice (koruze) vagan . .	3	10	2	70	3	20	2	60
Ajde	2	70	2	50	3	—	2	10
Prosa	3	70	—	—	3	—	—	—
Krompirja	2	10	1	80	2	—	1	70
Sena cent	1	80	2	—	1	20	1	—
Slame (v šopkih)	1	40	1	50	—	80	1	35
„ za steljo	—	80	1	—	—	60	—	—
Govedine funt	—	27	—	30	—	28	—	22
Teletine	—	31	—	28	—	30	—	24
Svinjetine	—	32	—	28	—	40	—	26
Slanine	—	35	—	33	—	36	—	28

Loterijske številke:

V Gradcu 23. januarja 1875: 11 63 49 26 4
 Prihodnje srečkanje: 6. februarja 1875.

+

Velecenjenemu občinstvu iz trga in okolice, ki je blagovolilo 20. t. m. v izredno obilnem številu spremiti predrago mi 21letno hečr

Julijano

na mirodvor, izrekama s žalujočim srcem — tudi v imenu postranske rodbine najiskrenejšo, prisrčno zahvalo.

LJUTOMER 21. dne januarja 1875.

Knjigar
J. D. Huber, Josefina, žena in mati.

1—2

Razglas.

Na štajerski deželni sadje- in vinorejski šoli blizo Maribora se ima popolniti mesto prvega učitelja in pristava (adjunkta); z spričevali potrjene prošnje za to mesto naj se do 12. febr. 1875 pošljejo štaj. deželnemu odboru v Gradcu. (Natančneje naznanilo glej v „Gosp.“ števil. 4. od 21. jan.)

Ces. kralj.

8—12

dvorni puškar

Ivan M. Erhart,

v Mariboru priporoča:

Puške dvocevke od spredej za nabijati iz železa od 12 gl. — kr.

(do najvišje cene.)

Puške dvocevke od spredej za nabijati iz svila (drot) . 18 „ — „

(do najvišje cene.)

Lefauchaux (lefošé) iz svila od 30 „ — „

(do najvišje cene.)

Lencaster (lénkaster) iz svila od 44 „ — „

(do najvišje cene.)

Revolverje 8 „ — „

(do najvišje cene.)

Pistole dvocevke 2 „ 50 „

„ enocevne 1 „ 30 „

Ponudba.

Sprejme se pri podpisnem pod prav ugodnim pogojem fant, kateri se je že mizarskega učil ali se še uči, in ima veselje za bolj fino delo.

2—3

A. Dragar, v Samoboru.

Priporočba.

Podpisani pozlačuje nove altarje in tabernakeljne v vseh najnovejših slogih, podobe in enake cerkvene reči ter jih lepo izslikuje in okusno izdeluje, in sicer po

prav nizki ceni.

Priporoča se toraj vsem častitim duhovnikom in podpornikom cerkvene umetnosti, in tudi svojim slovenskim bratom in rodoljubom.

Delavnica se nahaja v Šramel'novi hiši števil. 185. v Mariboru.

1—3

Oroslav Čuček.

1—9

— Od Leta 1767 —

Svetinja
za napredek

Svetinja
za zasluge

ALBERT SAMASSA,

c. kr. dvorni zvonar izdeljevalec strojev in raznoterega orodja pri gašenju ognja v Ljubljani, priporoča p. n. cerkvenim predstojnikom in občinskim zastopom:

Vbrana zvonila

z vso potrebnostjo, kakor jarmi, ojnice okovi. Zvon tudi 40 centov teže, zamore en mož zvoniti; dalje priporoča vse vrste brizgalnic, orodja za gašenje, vodnjake, cerkvene svečnike iz medenine, ventile, šrabve itd. itd.

po naj nižji ceni.

Občinam in gasilnim društvom, da si zvonove in gasilno orodje lahko omislijo, privolim plačevanje v obrokih.

Diploma
pripoznanja

Diploma
pripoznanja

— 14 svetinj —